

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾**

z dnia2010 r.

w sprawie przeprowadzania kontroli organizacji pożytku publicznego

Na podstawie art. 33 b ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki, sposób i tryb przeprowadzania kontroli organizacji pożytku publicznego oraz wzór upoważnienia do przeprowadzenia kontroli.

§ 2. 1. Kontroli dokonuje się na podstawie rocznego planu kontroli.

2. W razie potrzeby poza planem, o którym mowa w ust. 1, przeprowadza się kontrole doraźne w szczególności w przypadku:

- 1) rozpatrywania skarg i wniosków;
- 2) badania sposobu realizacji zaleceń pokontrolnych zawartych w wystąpieniu pokontrolnym.

§ 3. Kontrole zarządza minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, zwany dalej „ministrem”, a w przypadku powierzenia przeprowadzenia kontroli innemu ministrowi albo wojewodzie, odpowiednio minister albo wojewoda.

§ 4. 1. Kontrolę przeprowadzają osoby upoważnione przez ministra, a w przypadku powierzenia przeprowadzenia kontroli ministrowi albo wojewodzie osoba upoważniona przez ten organ, zwana dalej "kontrolującym", na podstawie imiennego upoważnienia, wydanego przez odpowiednio ministra albo organ, któremu powierzono przeprowadzenie kontroli. W razie potrzeby kontrola może być wykonywana przy pomocy biegłych i rzeczoznawców.

2. Wzór upoważnienia, o którym mowa w ust. 1, stanowi załącznik do rozporządzenia.

¹⁾ Minister Pracy i Polityki społecznej kieruje działem administracji rządowej – zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 216, poz. 1598).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593, Nr 116, poz. 1203 i Nr 210, poz. 2135, z 2005 r. Nr 155, poz. 1298, Nr 169, poz. 1420, Nr 175, poz. 1462 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 94, poz. 651, z 2008 r. Nr 209, poz. 1316, z 2009 r. Nr 19, poz.100, Nr 22, poz.120 i Nr 157, poz.1241 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146.

3. Do kontroli spraw, przy których zachodzi konieczność zapoznania się z informacjami niejawnymi, kontrolujący obowiązany jest posiadać poświadczenie bezpieczeństwa upoważniające do dostępu do informacji niejawnych, uzyskane na podstawie przepisów ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 196, poz. 1631, z późn. zm.³⁾).

4. W uzasadnionych przypadkach organ zarządzający kontrolę, o którym mowa w § 3, może przedłużyć lub zawiesić kontrolę.

§ 5. 1. Kontrolujący podlega wyłączeniu od udziału w kontroli, na wniosek lub z urzędu, jeżeli kontrola może dotyczyć jego praw lub obowiązków albo praw lub obowiązków jego małżonka lub osoby pozostającej z nim faktycznie we wspólnym pożyciu, krewnych i powinowatych do drugiego stopnia albo osób związanych z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli. Powody wyłączenia kontrolującego trwają mimo ustania małżeństwa, wspólnego pożycia, przysposobienia, opieki lub kurateli.

2. Kontrolujący podlega wyłączeniu również w przypadku zaistnienia w toku kontroli okoliczności mogących wywołać uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności.

3. O wyłączeniu, o którym mowa w ust. 2 i 3, decyduje minister albo organ, któremu minister powierzył przeprowadzenie kontroli.

§ 6. 1. Kontrola jest przeprowadzana w siedzibie kontrolowanej organizacji pożytku publicznego, w czasie wykonywania zadań, a jeżeli wymaga tego dobro kontroli, również poza godzinami pracy i w dniach wolnych od pracy.

2. Kontrola lub poszczególne jej czynności mogą być przeprowadzane również w siedzibie urzędu obsługującego ministra, a w przypadku powierzenia przeprowadzenia kontroli innemu ministrowi albo wojewodzie, w siedzibie urzędu obsługującego tego ministra albo wojewody.

3. Czynności kontrolnych, o których mowa w ust. 1, dokonuje się w obecności członka organu zarządzającego kontrolowanej organizacji pożytku publicznego lub jej przedstawiciela albo pracownika, a w przypadku nieobecności tych osób – w obecności przywołanego świadka.

§ 7. Kontrolujący:

- 1) dokonuje w sposób obiektywny ustaleń kontroli oraz rzetelnie je dokumentuje;
- 2) sporządza dokumenty określone w przepisach rozporządzenia, w szczególności protokoł kontroli oraz projekt wystąpienia pokontrolnego;
- 3) prowadzi postępowanie w sprawie zastrzeżeń zgłoszonych do ustaleń zawartych w protokole kontroli;
- 4) wykonuje inne czynności w zakresie postępowania kontrolnego zlecone przez ministra albo organ, któremu powierzono przeprowadzenie kontroli.

Rozdział 2

Dowody

§ 8. 1. Kontrolujący dokonuje ustaleń stanu faktycznego na podstawie zebranych w toku kontroli dowodów.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 149, poz. 1078, Nr 218, poz. 1592 i Nr 220, poz. 1600 oraz z 2008 r. Nr 171, poz. 1056.

2. Dowodami są w szczególności: dokumenty, rzeczy, oględziny, opinie specjalistów oraz wyjaśnienia i oświadczenia.

3. Kontrolujący może żądać od kierownika kontrolowanej organizacji pożytku publicznego, jednostki organizacyjnej lub komórki organizacyjnej sporządzenia niezbędnych do kontroli odpisów, kserokopii lub wyciągów z dokumentów oraz zestawień i obliczeń opartych na dokumentach.

4. Zgodność odpisów, kserokopii i wyciągów oraz zestawień i obliczeń potwierdza kierownik kontrolowanej organizacji pożytku publicznego, jednostki organizacyjnej lub komórki organizacyjnej, w której one się znajdują.

§ 9. 1. Kontrolujący dokumentuje przebieg i wyniki czynności kontrolnych w założonych w tym celu aktach kontroli, które w szczególności obejmują:

- 1) wykaz ich zawartości, z wymienieniem nazw dokumentów i wskazaniem odpowiednich stron;
- 2) upoważnienie do kontroli, o którym mowa w § 4 ust. 1;
- 3) dowody, o których mowa w § 8 ust. 2;
- 4) protokół kontroli;
- 5) wystąpienie pokontrolne;
- 6) inne dokumenty.

2. Akta kontroli prowadzi się zgodnie z tokiem dokonywanych czynności, numerując kolejno strony akt.

3. Akta kontroli, o których mowa w ust. 1 pkt 1 - 3 i 6, sporządza się w jednym egzemplarzu.

§ 10. Zebrane w toku postępowania kontrolnego dowody kontrolujący zabezpiecza, w razie potrzeby, przez:

- 1) oddanie na przechowanie, za pokwitowaniem, kierownikowi lub osobie upoważnionej przez kierownika kontrolowanej organizacji pożytku publicznego;
- 2) przechowanie w kontrolowanej organizacji pożytku publicznego, jednostce organizacyjnej w oddzielnym i zamkniętym pomieszczeniu;
- 3) zabranie z kontrolowanej organizacji pożytku publicznego, za pokwitowaniem, po umożliwieniu sporządzenia ich kopii.

§ 11. 1. W razie potrzeby, kontrolujący może przeprowadzić oględziny.

2. Oględziny przeprowadza się w obecności kierownika kontrolowanej organizacji pożytku publicznego, a w przypadku jego nieobecności - osoby pisemnie upoważnionej przez kierownika kontrolowanej organizacji pożytku publicznego.

3. Z przebiegu i wyniku oględzin kontrolujący sporządza protokół, który podpisuje kontrolujący i osoba wymieniona w ust. 2.

§ 12. 1. Kierownik oraz osoba zatrudniona w kontrolowanej organizacji pożytku publicznego, są obowiązani udzielać, w wyznaczonym przez kontrolującego terminie, wyjaśnień ustnych lub pisemnych w sprawach dotyczących przedmiotu kontroli. Z ustnych wyjaśnień kontrolujący sporządza protokół.

2. Odmowa udzielenia wyjaśnień przez osoby zatrudnione w kontrolowanej organizacji pożytku publicznego, może nastąpić jedynie w przypadkach, gdy wyjaśnienia mają dotyczyć faktów i okoliczności, których ujawnienie mogłoby narazić na odpowiedzialność karną,

dyscyplinarną lub majątkową wezwanego do złożenia wyjaśnień albo jego małżonka lub osoby pozostającej z nim faktycznie we wspólnym pożyciu, krewnych i powinowatych do drugiego stopnia albo osób związanych z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli.

3. Odmowę udzielenia wyjaśnień kontrolujący odnotowuje w aktach kontroli.

§ 13. 1. Każdy może złożyć kontrolującemu ustne lub pisemne oświadczenie dotyczące przedmiotu kontroli.

2. Kontrolujący nie może odmówić przyjęcia oświadczenia, jeżeli ma ono związek z przedmiotem kontroli.

§ 14. W przypadku ujawnienia w toku kontroli okoliczności wskazujących na popełnienie przestępstwa lub wykroczenia albo przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego, kontrolujący niezwłocznie informuje o tym organ zarządzający kontrolę, o którym mowa w § 3, który zawiadamia właściwy organ.

Rozdział 3

Protokół kontroli i wystąpienie pokontrolne

§ 15. 1. Dokonane w postępowaniu kontrolnym ustalenia kontrolujący opisuje w protokole kontroli w sposób uporządkowany, zwięzły i przejrzysty.

2. Protokół kontroli powinien zawierać:

- 1) oznaczenie kontrolowanej organizacji pożytku publicznego, jednostki organizacyjnej lub komórki organizacyjnej, jej siedzibę i adres, imię i nazwisko kierownika, z uwzględnieniem zmian zaistniałych w okresie objętym kontrolą, a w miarę potrzeby - imiona i nazwiska kierowników kontrolowanych jednostek i komórek organizacyjnych oraz daty objęcia przez nich stanowisk służbowych;
- 2) imię i nazwisko, stanowisko służbowe kontrolującego oraz numer i datę upoważnienia do kontroli;
- 3) datę rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych w kontrolowanej organizacji pożytku publicznego, jednostce organizacyjnej lub komórce organizacyjnej, z wymienieniem dni przerw w kontroli;
- 4) określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą;
- 5) opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości;
- 6) wskazanie podstaw dokonanych ustaleń, z powołaniem odpowiednich stron akt kontroli;
- 7) pouczenie o prawie, sposobie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu;
- 8) adnotację o wpisie do rejestru kontroli w kontrolowanej organizacji pożytku publicznego;
- 9) parafy kontrolującego i kierownika kontrolowanej organizacji pożytku publicznego na każdej stronie protokołu;
- 10) podpisy kontrolującego i kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej, z zastrzeżeniem § 16.

3. W przypadku gdy protokół kontroli zawiera informacje niejawne, protokół lub jego fragment oznacza się odpowiednią klauzulą tajności.

4. Protokół kontroli sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.

5. Jeden egzemplarz protokołu kontroli przekazuje się, za poświadczeniem odbioru, kierownikowi kontrolowanej organizacji pożytku publicznego, a drugi włącza się do akt kontroli.

§ 16. Odmowa podpisu protokołu przez kierownika kontrolowanej organizacji pożytku publicznego nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez kontrolującego i sporządzenia wystąpienia pokontrolnego.

§ 17. 1. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli, zgłoszone przez kierownika kontrolowanej organizacji pożytku publicznego, są poddawane analizie przez kontrolującego.

2. Kontrolujący przeprowadza dodatkowe czynności kontrolne, jeżeli z analizy zastrzeżeń wynika potrzeba ich podjęcia.

3. Jeżeli kontrolujący stwierdzi zasadność zastrzeżeń, dokonuje wzmianki o zmianach w protokole kontroli w ten sposób, że włącza do akt kontroli stosowny tekst w brzmieniu:

- 1) "Ustalenia na str. skreśla się.";
- 2) "Protokół kontroli na str. uzupełnia się przez dopisanie" ;
- 3) "Treść ustaleń na str. otrzymuje brzmienie:" .

4. Stanowisko w sprawie zgłoszonych zastrzeżeń przez kierownika kontrolowanej organizacji pożytku publicznego, minister albo organ, któremu powierzono przeprowadzenie kontroli, przekazuje kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej w terminie 14 dni.

§ 18. 1. Po zakończeniu postępowania kontrolnego kontrolujący sporządza wystąpienie pokontrolne.

2. W przypadku powierzenia przeprowadzenia kontroli innemu ministrowi albo wojewodzie, odpowiednio minister albo wojewoda przekazuje wystąpienie pokontrolne ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego w terminie 30 dni od dnia przekazania wystąpienia pokontrolnego organizacji pożytku publicznego.

§ 19. 1. Kierownik kontrolowanej organizacji pożytku publicznego, któremu przekazano wystąpienie pokontrolne, w terminie określonym w wystąpieniu, nie krótszym niż 30 dni od dnia doręczenia, informuje organ zarządzający kontrolę, o którym mowa w § 3, o sposobie usunięcia uchybień oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

2. W przypadku powierzenia przeprowadzenia kontroli innemu ministrowi albo wojewodzie, odpowiednio minister albo wojewoda przekazuje ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego informację, o której mowa w ust. 1, w terminie do 30 dni od dnia jej otrzymania.

Rozdział 4

Przepisy końcowe

§ 20. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Pracy i Polityki Społecznej

Organ zarządzający kontrolę

WZÓR

Załączniki do rozporządzenia
Ministra Pracy i Polityki Społecznej
z dnia (poz.)

ZAŁĄCZNIK

UPOWAŻNIENIE Nr

Na podstawie:

upoważniam:

Pana/Panią

.....
imię i nazwisko

.....
stanowisko służbowe

do przeprowadzenia kontroli w:

.....
nazwa i adres jednostki kontrolowanej

Temat kontroli:

Termin kontroli:

Upoważnienie jest ważne wraz z legitymacją służbową lub innym dokumentem potwierdzającym tożsamość kontrolującego.

.....
pieczęć i podpis zarządzającego kontrolę

Termin kontroli przedłuża się do.....

.....
pieczęć i podpis zarządzającego kontrolę

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia wykonuje delegację ustawową zawartą w ustawie z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (art. 1 pkt. 32), wprowadzającą art. 33 b.

Projektowane rozporządzenie jest regulacją, której głównym celem jest uporządkowanie i uszczegółowienie przepisów dotyczących kontroli organizacji pożytku publicznego.

Obecnie kontrola organizacji pożytku publicznego jest prowadzona w oparciu o przepisy artykułów 30 – 32 ustawy, a także wewnętrzne regulacje Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej tj. zarządzenie, które nie ma charakteru aktu powszechnie obowiązującego, i nie wiąże stron postępowania. Dotychczasowe doświadczenia w zakresie funkcjonowania organizacji pożytku publicznego wykazało, że wyżej wskazane przepisy są niewystarczające i nieprecyzyjne zarówno dla ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, który odpowiada za nadzór i kontrolę organizacji pożytku publicznego, innych organów realizujących kontrole na zlecenie ministra, jak i dla samych organizacji pożytku publicznego. Dlatego w nowelizowanej ustawie wprowadzono delegację dla ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego do wydania przedmiotowego rozporządzenia.

Projekt rozporządzenia uwzględnia istotne postulaty zarówno organizacji pożytku publicznego, jak i administracji publicznej, które pojawiły się w trakcie praktyki prowadzenia kontroli organizacji pożytku publicznego.

Proponowany projekt rozporządzenia określa szczegółowy sposób i tryb przeprowadzania kontroli organizacji pożytku publicznego przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

W projekcie rozporządzenia w § 1 określone zostały warunki przeprowadzenia kontroli. Projekt w § 2 ust. 1 wskazuje podstawę prowadzenia działalności kontrolnej, którą są roczne plany kontroli. Zgodnie z § 3 projektu rozporządzenia kontrola może zostać zarządzona przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego a w przypadku powierzenia przeprowadzenia kontroli innemu ministrowi albo wojewodzie, przez ministra albo wojewodę.

W § 5 projektu rozporządzenia precyzyjnie określono przesłanki wyłączenia kontrolującego, na wniosek lub z urzędu, od udziału w kontroli. Przepis ten, ma na celu przede wszystkim zabezpieczenie interesów kontrolowanej organizacji pożytku publicznego.

Projekt rozporządzenia określa także kontrolę wynikającą z planu kontroli (kontrola planowa) i kontrolę doraźną, która jest podejmowana na podstawie skarg i wniosków kierowanych zarówno przez obywateli, organizacje pozarządowe, podmioty kościelne i organy administracji publicznej. Ponadto kontrola doraźna podejmowana jest w celu badania sposobu realizacji zaleceń pokontrolnych zawartych w wystąpieniu pokontrolnym (kontrola sprawdzająca).

Ważną kwestią regulowaną w projekcie rozporządzenia są zasady prowadzenia i przechowywania akt kontroli (§ 9) oraz obowiązek zarządzającego kontrolę do powiadomienia właściwych organów w przypadku ujawnienia w toku kontroli okoliczności wskazujących na popełnienie przestępstwa lub wykroczenia albo przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego (§ 14).

Istotną częścią projektu rozporządzenia, z punktu widzenia przede wszystkim organizacji pożytku publicznego, jest rozdział, w którym precyzyjnie określone zostały elementy składowe protokołów kontroli (§ 15). Ponadto określono 30 dniowy termin przekazywania ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego wystąpień pokontrolnych przez organ, któremu powierzono przeprowadzenie kontroli (§ 18). Jednocześnie uregulowano procedurę przekazywania przez kierownika kontrolowanej organizacji pożytku publicznego, której przekazano wystąpienie pokontrolne informacji o sposobie usunięcia uchybień oraz wykonania zaleceń, a także podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań (§ 19).

Dodatkowo, proponowany projekt rozporządzenia wprowadza załącznik, wzór upoważnienia. Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej. Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałują projektowane regulacje

Projekt rozporządzenia dotyczy organów administracji publicznej mających kompetencje do kontroli organizacji pożytku publicznego (ministrowie i wojewodowie), organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy, posiadających status organizacji pożytku publicznego.

2. Konsultacje społeczne

Przedkładane rozporządzenie zostanie poddane konsultacjom społecznym, w szczególności zostanie przekazane organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy, posiadającym status organizacji pożytku publicznego oraz Radzie Działalności Pożytku Publicznego. Projekt rozporządzenia zostanie udostępniony na stronie internetowej – Biuletyn Informacji Publicznej Ministra Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z dyspozycją przepisu art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337).

3. Wpływ regulacji na dochody i wydatki budżetu oraz sektora publicznego

Wejście w życie przedmiotowego rozporządzenia nie spowoduje nowych wydatków z budżetu państwa ani skutków finansowych w sektorze publicznym.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie przedmiotowego rozporządzenia nie wpłynie bezpośrednio na rynek pracy.

5. Wpływ na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki

Wejście w życie przedmiotowego rozporządzenia nie wpłynie bezpośrednio na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Wejście w życie przedmiotowego rozporządzenia nie wpłynie bezpośrednio na sytuację i rozwój regionów.